

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1905. December 31.

Vasárnap.

XXIV. évfolyam. 104. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendő.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petítorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyílt ér sora 40 fillér.
A hirdetéseknek a nyílt sor díja előre fizetendő.

Ujévre.

Boldog újévet kívánnak az emberek egymásnak. Olyanok is, a kik nem is ismerik egymást. Szinte érezzük, hogy az esztendő sok csalódással jönnek-mennek az élet harcában pedig nagyon elkélne már egy kis boldogság is.

Az elmúlt esztendőre követ hajtanak az emberek s az új esztendőben csupa rózsákat lát a reménykedő társadalom. Bár úgy volna, hogy a rosszabb után ne következék még rosszabb. Igaz, hogy az esztendő sorsát nem a gyarló ember intézi: „mert ember tervez, Isten végez.” De sok függ az emberektől, hogy sorsán könyítsen, az esztendő is békességesebben folyjék le előttünk.

Boldog új esztendőt csak akkor fog látni az ország, ha az emberek sokaságát a teremtés utáni vágy nagy cselekvésekre sarkalja. A tehetségek azótaiban csak akkor vezethetnek a boldogság, a haladás útjára, ha emberi szeretettel becsüljük meg a cselekvő embert, ha gazdag javaink kincstárából bátorító szavakat tudunk osztogatni a gyöngéknek is, ha nem áskálódik testvér a testvére, rokon a rokonra, barát a barátira, idegen az idegenre, ha az ország boldogításának előbbre való emelkedésében az összetartozandóság erejével szolgálja az államot, egyházat, kultúrát, ipart, kereskedelmet, társadalmi intézményeket.

A míg azonban azzal a szokott udvariasság sablonával köszöntünk Ujévet, melylyel ma elénk áll az üzleti érdek is s a míg a szokás csak azért ad ki üdvözlő kártyákra ezeket, mert egyébbel úgy sem járulhatnak embortársaink boldog újévéhez, addig amugy sem lesz igazi boldog új esztendő.

Ezeket öltünk gratulációkba, a mi bántó és haszontalan kiadás is. Mert a gratuláció udvarias hazugsága egy lépéssel sem viszi előre boldogságunkat és bizonyos, hogy az a modern koldus, a ki elénk áll a nyomtatott szívbéli kívánságával, az én boldog ujesztendőmmel nem törődik, legfeljebb az érdekli, hogy azért a konvencionális hazugságáért mit fizetek neki.

A szakácsné, levélhordó, kéményseprő, harangozó, éjjeli őr, az ujságbordó, házmester, kishíró, a borbély, a mester inas, a tehénpásztor meg a jó ég tudná miféle személyiség szerencse kívánatai, valósággal ostromállapotba hozzák az embert s az amugy is számlákkal rémitett újévnapiját inkább kívánják a pokol fenekére, mint, hogy annak öröljünk, mert ekkor

jön elibénk a sok gratuláns, szíves hazugságok között, mosolygó arccal, fontoskodó képpel.

A boldog ujesztendő sorsán mi palérozhatunk magunk. A gratulánsok kíváncsi el is maradhatnak egészen. Legfeljebb, ha adakozó lelkünkben vagyunk, adjunk a szegények céljaira, gyógyítóházakra vagy más jótékony intézményekre. De arra, hogy annak a sok fajta gratulánsnak, a kik talán soha tettek nekünk szolgálatokat, az újévi hazugságért mi csináljunk görbe napokat, hagyjunk fel. Egyszer már szokjunk le arról, hogy a magyar szórja a pénzt. Igaz, hogy nevetéses dolog akkor szűkmarkunak lenni, mikor a nemzeti vagyonból már csak roncsoa vannak, de még mindég meglehet takarítani valamelyes arca összeget.

Ha ez az értelmetlen adó előmozdítaná az ember ujesztendőjét, azt mondanók, hogy két marokkál szórják a pénzt az emberek. De azt a vak is látja, hogy a nagy adóhoz nincs a boldog ujesztendőnek semmi köze. Se az állam, se a politikai élet nem járul, ha annak a konzervatív szokásnak hódolunk és ha szóval amugy is elmondjuk egymásnak azt a mit egyik a másiknak kíván, minek azt még külön kártyán is elmondani.

Azért, hogy a külföldi papirgyárak nagyobb jövedelmet biztosítsanak. Mert az a sok hebehurgya sok képes lap onnan jön be annyi millió számban, a mivel szintén megrövidítjük a magyar ipart.

Az ilyen boldog ujesztendőből nem kérünk. A szellemi és a fizikai erő összetartja és a munkaszeretet ereje sarkaljon nagy feladatokra. Ha aztán a munkaszeretet vagy feladatok eredményében az ország sorsának nagy jelentőségét látja, ha a haza boldogságának kíséretében nagyobb lesz a haza iránti szeretet, akkor lesz csak igazán boldog ujesztendőnk.

Mindehhez azonban az Isten áldását kérjük. Adjon énekes dalos mezőt hol dus kalászos földön hálát ad a paraszt, termékenyítse be a buza virágos alföld szélmalma, lapályait, vidítsa fel a hegyes völgyes szép határ gyepével ékesített erdejét, szántó földjét, adjon bő szőlő termést a szőlő hegyeire, óvjon meg bennünket az éhségtől, betegségtől, háborútól, az országos herce-hurcától, adja meg, hogy király a népével, nép az ő családjával tudjon örülni az ujesztendőnek, tudjon örülni azért, mert ő maga is kezére működött az ujesztendő boldogságában.

Ilyen érzelmek hatása közben kívánunk mi olvasóinknak, boldog újévet.

A válság.

— A béke fonala. —

Karácsony előtt letették, karácsony után felvették a béke fonala. És szövik és fonják tovább becsületes törekvéssel és igaz buzgósággal.

Lukács László újból meglátogatta Kossuth Ferencet s másfél óra hosszáig tanácskozott vele. Lukács ezzel ismét fölvetette a kibontakozás előkészítésének az ünnepek előtt letett fonalat és több igen számottevő momentum szót a mellett, hogy fáradozásai nem maradtak sikertelenek. Ezuttal — a koalíció fővezérének környezetéből kiszivárgott hírek szerint — Lukács arra akarta rábírt Kossuth Ferencet és vezértársait, hogy a katonai kérdésben jelöljék meg azt a minimumot, a melylyel az adott helyzetben és viszonyok között a szövetséges ellenzéki pártok egyaránt megelégednének; e minimum alapján aztán komolyan meg lehetne indítani a tanácskozásokat a siker meglehetősen kilátásával.

Lukács László akciójával kapcsolatban az ellenzék soraiban komoly formában emlegették, hogy Lukács, noha felső helyen több ízben fölajánlották neki a miniszterelnöki állást, nem akar miniszterelnök lenni, hanem első sorban Andrássy Gyula grófot, esetleg pedig Széll Kálmánt, vagy Wekerle Sándort akarja rábírt a miniszterelnökség vállalására. Minden törekvése pedig oda irányul, hogy lehetővé tegye a politikusok számára a kormányzást olyképpen, hogy a koalícióra támaszkodhassanak. Hír szerint Lukács köz javaslatot vitt Kossuth Ferenchez a kibontakozásra, ezekről azonban sem ő, sem Kossuth nem nyilatkozott még.

Az etikai nevelés fontossága; a költészet ennek szolgálatában.

Irta: Biró Lajos.*

Amint a természet nagy háztartásában a növények, a fák nem egyszerre lesznek nagygyá, hanem fokozatos fejlődés útján; akként a nevelendőnek is bizonyos fokozatokon kell átmennie, amíg ön- és céltudatos egyén lesz belőle.

A nevelés folyamata három fokozaton megy végig, u. m. az érzéki éniség, a történelmi éniség és tiszta éniség fokozatán. Minket közelebből csak a két első fokozat, az érzéki éniség és a történelmi éniség fokozata érdekel, amennyiben az elsőnek állapontját az elemi iskolák, a másodikét a középiskolák képviselik. A harmadik körünkön kívül esvén teljesen mellőzhetjük.

Az első fokozaton tehát az érzékek alá eső dolgok játszik a főszerepet, melyek tér és idő szerint egymás mellett, vagy egymás után fordulnak elő, vagy pedig az oly dolgok, amelyek imponáló voltuknál fogva hatnak a gyermekre képzeletre. Itt tehát az oly olvasmányoknak, költőműveknek az olvastatása szükséges, amelyeket az a világos szemlélet jellemez, amelyek a gyermek érzékeit fűlesztik s a szemét a tisztán látásra szoktatják. Eddig gyermek szobáinkat idegen szellemek, manók népesítették be, most pedig elérkezett az ideje, hogy innen is kiűzzük az idegen szellemet. Csendüljön meg már a bölcsenél a magyar dal fontos és varázsa.

*) Felolvasás a kézdivásárhelyi „Pädagogiai Társaság” dec. 2-iki közgyűléséből.

magyar daltól, magyar mesétől, vallásos költeményektől legyenek hangosak a gyermek szobák, óvó-dák termek, mert a gyermek, amit itt periojál, azok iránt lesz tevékeny később is. A legutóbbi időkig alig volt oly munkánk, amiből az úde gyermeki lélek számára egészséges táplálékot meríthettünk volna. Most azonban, hála Istennek ilyen irányu munkáink is vannak.

Ilyen éppen most jelent meg: Pósa Lajos gyermek-költeményei címen. Eddig a gyermek költészet mezeje csak gyér virágokat termelt. Csak Gyulai Pál képviselte egy néhány költeménnyel, most azonban egyszerre oly gyűjteményt kaptunk Pósa Lajosnak most megjelent három kötetével, — (melyeket még öt kötet fog követni), mely a világirodalomban is ritkítja párját. Nemcsak a gyermek azobákat, de elemi iskolai könyveinknek sivárságát is ezek fogják megélelteni, színessé tenni, ha lesz érzék a tankönyvirokban, hogy minél előbb, minél többet vegyenek fel a már ugy is elavult versek helyett. Benedek Eleknek, Gárdonyi Géának, Rákosinak, Mikszáthnak, de legkivált Pósa Lajos olvasmányainak, költeményeinek kell helyet foglalniok az elemi iskolások olvasó könyveiben, mert akkor már iskolukban magukba szívják az ártatlan gyermekek ennek a földnek, ennek a sokat szenvedett hazának a szeretetét, amelyre jövőben talán még nagyobb szükség lesz, mint volt ezelőtt. Pósa Lajos műveivel kiszorulnak gyermekeink könyveiből az idegen irányu, kozmopolita szellemű olvasmányok, és bevonul a magyar szellem, a magyar levegő, amely oly tiszta, oly éltető.

Pósa Lajost és a hozzá hasonló szellemű magyar írókat kell bevezetni az elemi iskolások olvasó könyveibe s akkor a gyermek már az elemi iskolából egy hatalmas érzéssel, a hazaszeretetet szent érzelmével lép át a középiskolába s már homályosan derengeni kezd lelkében az a tudat, amelyet paedagogiai nyelven a „történeti éniség”-nek nevezünk. Vagyis kezd érezni, hogy e földnek a gyermeke, itt kell élnie és itt kell kötelességeit teljesítenie a haza és ember társai iránt, amint azt teljesítették elődei.

A zinnáziumi oktatás folyamán a költészet remekei tanításának kapcsán számtalan alkalom kínálkozik e tudatnak erősítésére és a legszebb eszméknek a feltárására, amelyek a leendő embernek etikai alapját megvetik. Az első és második osztályra előírt prózai és költői olvasmányok tárgyalásánál, melyek mind a magyar nemzet történetéből vannak véve, vagy a magyar földnek, vagy a magyar föld egyes történetileg is nevezetes helyeinek a leírásával foglalkoznak, bő alkalom nyílik arra, hogy a tanulóban már az elemi iskolában felkeltett hazafias érzést élesztgessük, tápláljuk és megerősítsük. János vitéz, Nyalka huszár, Szent László, Párvavesztett gerlice, Az ó torony, Kont mind egytől-egyik alkalmas arra, hogy a hazafias érzést fejlessék és a fogékony gyermekbe, kellő magyarázat mellett beoltsák.

De nemcsak a hazaszeretetet magasztos eszméjével ismertethetjük meg ez osztályokban tanulóinkat, hanem már a vallásos érzést is erősíthetjük Attila és Leó pápa, Sz. István és Sz. László füve olvasatásakor. A mesék olvasatásakor pedig sok üdvös tanulságot vonhatunk le. Így a hízolgs, a nagyravágás, a ravaszság, a fősvénység kerülését és ezek ellenkezőjének a gyakorlását leginkább fel-tüntetethetjük ezek olvasatása alkalmával.

A harmadik osztályban míg egy részt a hazafias érzést erősítjük Kölcseynek közös imánná vált Hymuszával s Vörösmartynak Szózatával s Tóth Kálmánnak Ki volt nagyobb e. költeményével, addig Arany Jánosnak a Csáládi kör című gazdag etika, tartalmu költeménye bő alkalmat szolgáltat arra, hogy a vallásos érzés elemeit feltárjuk s az Istenben és az isteni gondviselésben való hitet megerősítsük. A legszebb érzelmek vannak e költeményben egyesítve, a házastársak szeretete, a szülők és gyermekek gyöngédsége, a testvérek egymás iránt való viszonya, a munka kedvelése, a magyar nép egyik jellemző tulajdonsága a jótékonyaság és vendégszeretet, a megelégedés, Isten akaratában való megnyugvás. Szóval a tanuló a költemény olvasásakor kellő tárgyalás mellett az erkölcsi fogalmak és érzelmek egész skálájával ismerkedhetik meg.

Ebben az osztályban kellene olvasatni szintén Arany Jánosnak „Fiának” című lírai költeményét is, ha olvasó könyveink nem szűkölködnének az ily fontos, paedagogiai jelentőségű költeményekben.

Ebben szabályokat ad fának az életre, a hitre, a vallásosságra tanítja, amely az élet bármely körülményei, csapásai közepette megvigasztalja, megnyugtja. Különösen szépek a következő sorai:

„Mert a szegénynek drága kínos a hit,
Túrni és remélni megtanít,
S neki, míg a sir rá nem lehell
Mindig túrni és remélni kell.”

(Vége köv.)

Háromszékvármegye közgyűléséből.

A dec. 28 án tartott rendkívüli közgyűlés iránt élénk érdeklődés mutatkozott.

Gróf Haller János, főispán a közgyűlést megnyitó beszédében a bizottsági tagokat üdvözölve, kijelentette, hogy a törvényhatóság helyzetének zavaroktól való megóvása tekintetéből, állását, melyet rendelkezésre bocsátott, ideiglenesen megtartotta. Hazafias kötelességet és áldozatot velt hozni, hogy a nehéz napok alatt is teljesítve a súlyos feladatot: ezzel szolgálja a vármegyét és megóvja azon sajnálatos helyzettől, a mely a közjónak előnyére nem nem szolgálhat.

Folytatólag megemlékezett azon veszteségekről, a melyek Háromszékvármegyét legutóbb érték, Bartók Károly, Gróf Nemes János és özv. Cserey Jánosné elhunytával.

Mindhárom elhunyt családjához részvétiratot intézett a közgyűlés s emléküket jegyzőkönyvileg megörökíti.

Bejelentette elnök, hogy az elhunyt Bartók Károly helyébe ideiglenesen Deák Vince tb. szolgabíró bizta meg a magyarbzdai szolgabírói kirendeltség vezetésével. A tárgysorozat rendén a kormányleiratokat tárgyalták le.

Ezeket az állandó választmány véleménye szerint 52 szavazattal, a Bene István indítványának 44 szavazata ellenében a közgyűlés irattárra helyezte. A közigazgatási bizottságba öt tag, a központi választmányba két tag választása vált szükségessé.

Az állandó választmányi tagságra dr. Bene István és dr. Szacsavay Gyula biz. tagokat, a gazdasági bizottságba Vajna Imrét, az állandó bíráló választmányba Ötves Pál, bizottsági tagot választották meg.

A közigazgatási bizottságba h. tiszti ügyészül egyhaogulag ismét dr. Künle Tivadar lett megválasztva, a ki már évek során keresztül vitte ezt a tevékenységet igénylő tisztelet odaadó buzgalommal.

A vármegyei tanalap tulajdonát képező kézdí-vásárhelyi honvédlaktanya bérlete ügyének rendezésére egyes bizottság küldetett ki: alispán elnöklete alatt dr. Sinkovics Ottó biz. tag, dr. Török Andor polgármester, dr. Antal Mihály vm. főorvos, Gyárfás Győző kir. főmérnök és egy építőmester küldetett ki a bizottságba.

Néhai Bartók Károly, szolgabíró özvegye nyugdíj-ügyében, a választmány javaslatához képest, a nyugdíjilletményt a közgyűlés megállapította.

A loavató bizottság elnökeinek, a sepsiszentgyörgyi Szentkereszt Béla báró, a kézdí-vásárhelyi Damokos Dénes biz. tagokat választották meg.

Séra Tamás szavazatszedő bizottsági elnök bejelentvén a szavazás eredményét, e szerint a közigazgatási bizottságba bevasztattak 1906—1907. évekre: Bogdán Arthur (89), Zathureczky Gyula (88) dr. Bodor Tivadar (83), Szentkereszt Béla báró (81), Vajna István (kézdímaronfalvi) (78) szavazattal.

A központi választmányba dr. Szacsavay Gyula lett megválasztva. A tárgysorozat kimerítő után gróf Haller János főispán, midőn az új esztendő beköszöntése előtt a közgyűlést bezárja, kijelenti, hogy miként ezt már volt alkalma többször nyilvánítni, állásában való megmaradáshoz egyáltalában nem ragaszkodott s hogy a nehéz viszonyok között hivatalát tovább folytatta, tette ezt az ért hogy megkímélje a vármegyét egy újabb installáció estélyeitől és szolgálatot igyekezett tenni azzal, hogy nehéz pozíciójában megmaradjon a válságos időszakban. Köszöni a közgyűlés tagjainak támogatását s boldog újévet kívánva, a közgyűlést eljénzések közt bezárta.

A Báró Szentkereszt Stephanie menedékház közgyűléséből.

— Vajna Károly titkári jelentése a menedékház fennállásának 30-ik évfordulója alkalmából.

(Folytatás.)

És kikerül legelőbb kell vala a jubileum kapcsán megemlékeznünk: őszinte és mély kegyelettel tegyük le a hála, a szeretet és hódolat virágaiból font koszorut a mi jó szellemünk, alapító elnökünk: Báró Szentkereszt Stephanie szeretett és tisztelt személye előtt. A menedékház létesítése, fennállásában, fejlesztésében őt illeti a legnagyobb érdem, ővé legyen hát szívünk szeretetének legmelegebb hála érzése! S aki 4 év óta, az ő súlyos betegségétől fogva, hozzá máltó meleg szeretettel örökös menházunk ügyei felett, lelkiismeretesen végzi az elnöki teendőket: zabolai Gróf Mikos Árminné Bethlen Tima grófnő helyettes elnökünknek is tolmácsoljuk forró köszönetünket, hogy kezébe vette intézetünk vezetését s érte mindent megtesz, a mellyel azt fejleszteni, gondozni, ápolni lehet. A Mindenható áldja meg a nemes grófnőt minden javaival, tegye őt jó szíve szerint boldoggá, hogy szerető családját boldogítva humán intézeteink vezetésében is lehessen azoknak javára minden gondolata, minden eszelekedete Isten éltesse soká!

Ezekben a 30 éves évfordulóval kapcsolatos megemlékezésnek eleget tévén, be kell számolnom még ama vágyakról is, melyek ezen idő alatt intézetünk vezetőinek, gyűléseinek állandó tárgyait képezték. Első sorban kell említenem azt, hogy egyik legfőbb vágyunk volt, hogy az intézetben minél több öreget lehessen elhelyezni s hogy egyetlen arra érdemes folyamodót se keljen hely hiányában visszautasítanuk. Sőt nagyobb körre is szándékunk volt kiterjeszkedni, t. i. ohajtottuk volt, hogy a vármegye kézdí- és órai járásainak szegényeit is gondjaink alá vegyük s e tekintetben hosszas és beható tárgyalások folytak intézetünk s Hiromszékvármegye között; az általunk benyújtott költségvetést azonban a vármegye magasnak találván, mi magunk meg áldozatot hozni nem tudván, az ügy nem ért sikert.

A másik fő vágyunk volt: a saját és nagyobb berendezésű, új menedékház építése, oly állal, hogy abban olyan polgártársaink részére is legyen berendezve néhány azoba, akik egyedül lévén, fizetésért megfelelő ellátásban részesülnének. Ez a vágyunk, végre valahára a megvalósulás stádiumába jutott s a 120 szegény gondozásán kívül ez a 30 év legnagyobb sikere. A menedékház építése iránti intézkedéseket még elnök bárónéknak kezdette meg, midőn 1901. február 13 án a vagyonszelelő-bizottság tagjai közül Dr. Bánffy Zsigmond és Ifj. Jakab Istvánnal egyetértéssel megvásárolta Barabás Ferencné Szöcs Vilmaótól a szentkatolnai utcában, felmérés szerint 2437 □öi területű belsőtelket 4800 korona vélelárban. Az 1904-ik évi máj. 15-iki közgyűlés elhatározta az építés megkezdését; megválasztotta az építési felügyelő-bizottságot a következők: elnökké Baló Lászlót, tagokká: Dr. Bánffy Zsigmond, Benkő Gyula, Benkő Lajos, Benkő István, Dézsi Bálint, Jakab István, Kiss Károly, Nagy Károly, Dr. Szini Gyula, M. Székely János, ifj. Tóth István, Dr. Török Andor és Vajna Károly titkárt. A terveket Nagymihály Sándor készítette elnök Báróné utasításai szerint; az építésre árlejtés hirdettetett ki s 1905. május hó 15-én több versenyző közül Apró András kőműves mester, építési vállalkozónak adta ki az építető bizottság az építést, aki a 36,575 K. 14 f. építési árból 14.1%-ot engedvén, 31,418 K. 05 f. árért köteles 1906. május 15 én a kész épületet s kulcsait az építető bizottságnak átadni. Apró András vállalkozó ez év július elején hozzáfogott az építéshez, az új épület Isten segédelmével fedél alá került s jövő év tavaszán el is készül. Apró Andrásnak az eddig végzett építési munkálatok fejében kifizetett intézetünk 21.602 koronát. Ezenkívül kifizetett az intézet vállalkozónak egy kut beállításáért 280 koronát, mely szintén elkészült s ugy azzal, mint az egész építési munkálattal a bizottság legnagyobb mértékben meg van elégedve. Az épületen kívül azonban még hátra van a telek bekerítése s az új helyiség berendezése új butorokkal. Indítványozom, hogy ezek megtételére is hatalmazza föl a T. Közgyűlés az építető bizottságot s egyben

mondjon köszönetet a bizottságnak, különösen Baló László elnöknek, Nagy Károly és M. Székely János biz. tagoknak, akik annak vezetése, ellenőrzése körül hálára méltó buzgalmat fejtettek ki.

(Vége köv.)

SZINHÁZ.

— Fehér Károly szintársulata Kezdivásárhelyen. —

Karácsony első napján „János vitéz” ez a nagy népszerűségnek örvendő magyar daljáték, tertotta ünnepélyes bevonulását Vigadónkba. Fogadására nagyszámu közönség jelent meg, melynek megközelítő csak Blaháné szereplésekor egy ízben látoit a Vigadó, no meg politikai gyűlések alkal-mával.

János vitézen a közönség sokat és pompásan mulatott és élvezett. Élvezte a behízelt, fülbemászó dallamos zenét, szép énekeket s gyönyörködött a János vitéz (Szalai Vilma), a Sebestyén Rózsi (Iluska) pompás alakításaiban, érzéssel teli, kedves játékaikban: nem kisebb sikerrel és hatással oldotta meg szerepét: Szathmáryné Szilágyi Etelka is, akinél jobban, művésziesebben a gonosz mostohát, a boszorkányt, nem sokan alakíthatják. Bagó trombitás szerepe is kitűnő alakítóra lelt Dányiban, aki kellemes énekével is batolt; Solymossi (a francia király) Miklós Dóra (a királyleány) szerepében szintén exelláltak s bőven kijutott nekik is, az elismerésből, a mire az összes szereplők reászolgáltak kivétel nélkül. Szóval: János vitézzel a társulat hódított.

December 27-én, szerdán a fővárosi színpadon nagy sikert aratott Smolen Tóni, politikai színezetű darab került előadásra. Maga a mű kevés irodalmi értékkel bíró bohózat, de hazafias színezetűre való tekintettel, éppen nem érdemtelen a megtekintésre. Az előadás a társulat eddigi jó hírnevének csak öregbítéséhez járulhat. A szereplők valamennyien igen ügyesen játszáék még a legkisebb szerepeket is. Különösen ki kell azonban emelnünk ügyes alakításaiért: Kovács Gyulát (Izidor liberális inas), Sebestyén Rózsi (Eszti), Deréki Antalt (Goliath), Szalai Vilmát (Luiza) és Péchy Lászlót (Egy vidéki atyafi), Stoll Bóla (Smolen Tóni) a főszereplő a lakáj alakításában kissé kedvetlennek látszott, de mint parádés kecsis a III. felvonásban, hatásosan oldotta meg feladatát. A nagyszámban megjelent közönség lelkes tapssal jutalmazta meg a darab sikerült részleteit, mint az ambícióval játszó művészeket.

Dec. 28-án csütörtökön Planquette örökbe-sű, zenei szépségeiben gazdag operetteje: a Kornévillei harangok csinos előadásával szereztek sok nemes ambícióval bíró színészeink élvezetet a közönség számára közönségnek, melyről örömmel je-gyezzük ide, hogy kezdő méltányolni a jeles társulat kiváló igyekezetét. Ez este kabinetalakítást nyuj-tott Deréki (Gáspár apó) szerepében; hozzá méltó-tók voltak: Szalai Vilma (Szepolett), Miklós Dóra (Germainé), Dányi (Greniső), Solymossi (a bíró), Péchy (Henri márk).

Dec. 29-én pénteken Lysistratát adták másodizben nem nagy közönség részvételével.

Heti műsor.

Január 1-én János vitéz daljáték.

Január 2-án Szaharai konzul vigjáték.

NAPI HIREK.

— Boldog újévet kívánunk lapunk t. olvasóinak!

— Birói kinevezés. A király a kézdivásárhelyi kir. törvényszéknél ujonnan rendszeresített birói állásra Barcsa Miklós, helybeli királyi járás-bíróesági albirót nevezte ki. Ez a kinevezés, mindazok körében, akik ismerik az új biró tehetségeit, kiváló szorgalmát s nemes ambícióját, mely elismeréssel teljes, hosszas albirói szolgálata közben nem egyszer előfordult mellőzés után sem csökkent, általános

örömet okozott s ezzel a közhangulatnak kifejezést adván, őszintén gratulálunk az új bírónak.

— Kitüntetett író. Dr. Vértessy Gyulát, Szabovármege kir. tanfelügyelőjét, a kitűnő elbeszélőt és költőt, a „Székelyföld” nagyrabecsült munkatársát, méltó kitüntetés érte. A Petőfi-Társaság dec. 27-én tartott tagválasztó ülésében rendes tagjá vá választotta. Dr. Vértessy Gyula, Vértessy Arnold unokaöccse, 1866-ban született s éppen 20 év óta íra legelterjedtebb fővárosi és vidéki lapokba tárcát, verset regényeket, melyek általános kedveltségnek örvendenek: a debreceni Előadóknak szerkesztője, majd a Nemzetnek volt belső munkatársa; jelenleg Szabovármege kir. tanfelügyelője. A Petőfi Társaság az ő beválasztásával a valódi írói érdemet honorálta s ennek széles e hazában örvendő mindenki, aki az ő hangulatot, érzésteli szép verseit, gyönyörű tárcáit, regényeit olvassa. A „Székelyföld” olvasói is lelkes örömmel gratulálnak velük együtt a kitűnő írónak e kitüntetéséhez.

— A honvédség köréből. Báró Kemény Pál m. kir. honvéd hadnagy a brassói 24-ik honvéd gyalogezred 3-ik zászlóaljától Kézdivásárhelyről áthelyeztetett Budapestre.

— Az Iparos Ifjúság bálja. A kézdivásárhelyi Iparos Ifjúsági Egyesület könyvtára javára karácsony második napján a Vigadó dísztermében csinos, műsorral összekötött zártkörű táncestélyt rendezett. A műsor első pontjául az ifjúság kebeléből alakult vegyesdalkör énekelt Both Mihály r. k. énekvezér vezetésével csinos népdal-egyveleget. Azután Rácz Annuska adott elő egy monologot, majd Csizsár Annuska szavalt el In-cedynek egy hatásos költeményét s mindkettőnek taps és elismerés volt működésük jutalma. „Katonásán” 1. felvonásos vigjáték Andreánszky Jenőtől következett ezután, a melyben az egyes szerepeket Nagy Károly, Rác János, Szigeti Károly ifj. Kaitár János, Jancsó Mariska, és Mágori Amália játszták sok jókarattal s kezdő műkedvelőknek méltó dícséretre való sikerrel: az előadás összességében, gondos rendezéséért pedig Jancsó János nyomdai művezetőt illeti az elismerés, aki az egész estély rendezésében tevékeny részt vett. A sikerült színi elő-adást egy csinos képlet követte. A képből középen három kis leányka a hit, remény és szeretetet allegorizálta egyik felől iparos jelmezben iparosok csoportja, másfelől magyar nemzeti viseletben föld-mives munkások csoportjától körülvéve. A szép kép nagyon tetszett a közönségnek. Ismét népdalokat énekelt a vegyesdalkör, az elsőnél még nagyobb sikerrel és hatással. Végül tánc következett, mely a hajnali órákig tartott szokott fesztelenséggel és ke-lőlyesen; a négyeseket 80-90 pár táncolta. A jö-vedelem a 400 koronát megközelíti, ami a legszebben beszél az ifjúság nemcsak törekvéseinek sikere mellett.

— Szilveszter-napi estély. A „Kézdivásárhelyi Kereskedő-Ifjak Társulata” szokásos Szilveszter-napi estélyét saját helyiségében ez évben is meg fogja tartani. A műsor rövid lesz Domby Lajos főgim. tanár humoros felolvasást fog tartani, ezen kívül lesz egy humoros szavalt; majd különféle társas játékok fogják szórakoztatni a meghívott közönséget; éjfélkor pedig Szabó Jenő költőpap fogja ékes dikióban üdvözölni az új évet. Végül tánc fogja befejezni a kedélyes mulatságot.

— Szegény gyermekek felruházása. Karácsonyra a kézdivásárhelyi áll. elemi iskolák 24 szegény tanulójának szerzett örömet a jó emberek nemes áldozatkészsége, egy-egy rend jó minőségű téli ruha adományozásával, melyeket M. Székely János igazgató a karácsonyi szünidő kiadásakor osztott ki az arra kijelölt szegény gyermekeknek. A kegyes adakozókat az igazgató szíveslegéből a következőkben jegyezzük ide: a kézdivásárhelyi ref. egyház-közégg milleniumi alapítványa kamataiból 12 ref. vallásu tanuló, a Köllönte László-féle alapítványból 5, Benkő Istvánné szeszgyárosné adományából 1, N. N. ismeretlen adományából 6 szegény gyermek részesült ruházatban. Nemes, szép cselekedet. Méltó a követésre. A többi szegény gyermekről Kézdivásárhely város tanácsa fog gondoskodni.

— Halálozás. Benkő Istvánné sz. Jancsó Sára, Kézdivásárhely város egyik öreg matrónája, a főtéri u. n. „veresház” tulajdonosa, f. hó 26-án, élete 82 ik, özvegysege 45-ik évében meghalt. Mult csütörtökön

temették el a ref. temető kertben levő családi sírba a rokonok és polgárság nagy részvételével. I. porsója fölött Szabó Jenő ref. pap mondott gyász beszédet, akként méltatván az elhunytat, mint a ki vallásos hitéről cselekedetekben is meggyőző bizony-ságot nyújtott. A mint mondják ugyanis, az elhunyt a főtéri vereházat az ev. ref. egyháznak hagyomá-nyozta. Erről azonban a végrendelet kihirdetése előtt bizonyosat nem tudhatni.

— Tűz. Torján karácsony harmad napján este 6 és 7 óra között Kalit Károly szabómester háza leégett. Butorait sikerült kimentenie.

— Gyilkosság Szarazajtan. Nagy István szárazajtai földmestert a nagyajtai országos vásárról hazatérőben ismeretlen tettesek a szárazajtai patak-on folyó hó 29-ére virradó ag agyonverték. A nyomozás megindult.

— Karácsonyfa ünnepély. A szeretet ma-gasztos ünnepének előestéjén a háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány nevelő intézet növendékeiről sem feledkezett meg a kis Jézuska. Jó lelkek, ne-mes szívek adományából szép, dusan megrakott karácsonyfát állították föl az intézet egyik nagy-termében s az intézet dorék igazgatója s nevelő tes-tülete megható ünnepélyt rendezett az alkalomból. Az árvaleánykák megható éneket adtak elő, kedve-sen szavaltak, egyikök szívhez szóló imában kérte az Ég áldását az alapító elnök Báronéra s az összes alapítókra és adakozókra. Végül Nagy Károly igaz-gató intézett szép beszédet az árvákhoz, bálára buz-dítván őket jóltévedők iránt, kik most sem feledkez-tek meg róluk.

— A politikai helyzet szenzációs hírei mel-let nem kisebb szenzációt kelt az a díszmű, mely most jelent meg a könyvpiacon és ami még eső-dálatosabb ezt a díszművet ingyen szerezheti meg magának akárki. Az „Ország-világ” hazánkban ez a legszebb legértelmesebb képes hetilapja már évek óta minden év karácsonyán egy-egy gyönyörű „Almanach”-kal ajándékozza meg előfizetőit, és az elmúlt év leggyönyörűbb irodalmi terméke volt az az Almanach, melyet az „Ország-világ” 25 éves fennállásának jubileuma alkalmából jututtat ingyen ajándékol előfizetőinek. Az „Ország-Világ” most is méltó maradt önmagához. Az az Almanach, melyet most karácsonykor ad minden előfizetőjének, — annak is, aki most fűt elő nyolc koronával félévre az „Ország-Világ”-ra — a legszebb, a leggyönyö-rűbb, ami valaha könyvpiacon megjelent. Ennek az ajándékkönyvnek fényes, pazar kiállításával semmi-féle hazai vagy külföldi mű nem vetekedhetik. De a tartalma is olyan — a magyar hívilág minden jelese, Mikszáth Kálmánnal és Heiczeg Ferencel az élén van együtt a műben — hogy az csak a két szerkesztőnek, dr. Varadi Antalnak és dr. Falk Zsigmondnak válik dícsőségére. Nem ajánlhatunk tehát jobbat és hasznosabbat lapunk olvasóink, mint hogy fizessenek elő az „Ország-Világ” ra, ha-zánk e legrégibb, legelterjedtebb, legszebb és leg-értelmesebb hetilapjára, mely ajándékol többet ad mint amennyi a lapnak egész évi előfizetési ára. Az „Ország-Világ” előfizetési ára negyedévre 4 korona, félévre 8 korona, egész évre 16 korona s az előfize-tési pénzek az „Ország-Világ” kiadóhivatala címére: Budapest, V., Hold utca 7. sz. alá küldendők.

HIRDETÉSEK.

Értesítés!

Van szerencsénk a t. közönség és t. üzletfeleinknek tisztelettel tudomására hozni, hogy a **takarékbetéti ka-matlábat 1906. január hó 1-től kezdődőleg 4%-ra emeljük fel.** A tőke kamatadót az intézet fizeti.

Kézdivásárhely, 1905. dec. hó 30.

A kézdivásárhelyi
kisegítő takarékpénztár
r. t. igazgatósága.

(138. 1—3.)

Kiadó lakás.

A főtéren özv. Fülöp Józsiásné tulajdonát képező **emeleti lakás**, mely áll: 2 nagy szoba, 1 előszoba, konyha, kamara, pince és hozzávaló faszinból

haszonbérbe kiadó.

Értekezni lehet a fenti tulajdonossal
Kézdivásárhelyt. 135. 3-3.

Az elavult rendszerű mosás

még csak a haladó kortól elmaradt háziasszonyokra s. olyanokra tartozik, akiknek pazarolni való idejük és sok kidobando pénzük van.

Ezen új rendszerű mosás

azonban azon tisztelt háziasszonyokra tartozik, a kiknek az újkor haladásait illetőleg egészséges itélőképességük és nyílt pillantásuk van.

Mert a John féle „telített gőzű” mosógép (magyar német és osztr. szab.) idő munka és költségben közel 75% megtakarítást biztosít szavatosság mellett. Kisértelre is szállítandó.

JANCSÓ F. LAJOS.

Szenzációs ujdonság!

CARBIT

LÁMPÁK,

melyek minden névvel nevezendő veszélyt kizárnak, világító erejük azonban rendkívüli és a világítás óránkint csak 2 fillérbe kerül. Törvényesen felülvizsgálva és védve!

Bevásárlási forrás Háromszék- és Csikmegyék részére kizárólagosan egyedül

JANCSÓ GYULA kereskedőnél

KÉZDIVÁSÁRHELYT.

Ajánlja továbbá dusan felszerelt üveg-, porcellán-, zománcozott bádogedényeit, konyha felszereléseit.

Diszmutáruk, karácsonyi és ujévi ajándékoknak alkalmas tárgyak és játékszerek rendkívüli nagyválasztékban vannak raktáron. 133. 3-?

Hirdetések olcsó áron felvételnek e lap kiadóhivatalában.

A mai modern kornak teljesen megfelelő könyvnyomda.

A „SZÉKELYFÖLD” politikai hírlap kiadóhivatala.

IFJ. JANCSÓ MÓZES

gőzerőre berendezett könyvnyomdája, könyvkötészete, papir-, írószer- és könyvkereskedése

KÉZDIVÁSÁRHELYT

a „Jancsó”-féle gyógytár mellett.

Legolesőbb bevásárlási forrás
Olcsó! Szép! Tartós! Meglepő!
DIVÁNY- és GARNITURÁKBÓL

Ifj. Jancsó Mózes

kárpitos és díszítő műhelyében
Kézdivásárhelyt.

Készítetek saját felügyeletem alatt:
új ebédlő- és heverő-diványokat, garnitúrákat, matracokat, foteleket, diványpárnákat, stb. szóval minden e szakba vágó munkákat, ugyisintén bármilyen rongálódott diványok, fotelek, stb. újratömését vagy behuzását olcsó és jutányos árak mellett teljesen újá alakítottak át.

Gyorsan, izléssel és a legolesőbb árban készít el minden a könyvnyomdai szakmába vágó munkákat, u. m.: irodalmi műveket, tudományos és irodalmi folyóiratokat, tankönyveket, heti és havi lapokat, kereskedők és iparosok részére számlákat, gyászjelentéseket, körleveket, üzleti könyveket, névjegyeket, meghívókat, falragaszokat, stb. stb.

Butorraktáromban

mindig készletben tartok: ebédlő és szalon berendezéseket, ruha-, mosdó-, éjjeli- és éjszakai székelyeket márvánnyal és anélkül, garnitúrákat, sodrony betéteket, ágyakat, matracokat, hajlított és préselt ületű székeket, függőnytartókat, gyermekkocsikat, stb. stb., melyeket szintén felügyeletem alatt — kitűnő száraz anyagból — saját asztalos, esztorgályos és faragó műhelyemben készíttetek, s azoknak úgy jószágáért, mint tartósságáért teljes felelősséget vállalom.

Könyvkötészetemben

minden fajta könyvek bekötését nagyon jutányos áron eszközölöm s azokat kívánatra ellátatom éresarkokkal, miáltal azok tiszszerte tartósabbakká válnak.

Nyomtatvány raktáromban

minden szükségeltető községi, közigazgatási, egyházi és ügyvédi nyomtatványok finom papíron nyomva, állandóan nagy raktáron vannak.